

TÜRKÇE TESTİ

1. Bu testte 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Etikten (sanatla ilgili olandan) felsefeye, siyaset I
biliminden psikolojiye birçok disiplinde (bilim II
dalında) tartışma yaratacak bir konusu var kitabın. 26. yüzyılda insanlık BM gözetimi altında tüm galakside hüküm sürmektedir ve büyük bir bilimsel gelişme yaşanır. İnsanın bilinci depolanarak yeni bir bedene taşınabilir duruma gelir. Böylece ölümsüzlük teorik (kuramsal) olarak III
mümkün olmuştur. Fakat ölümsüzlük, Meth adı verilen ultra zenginlerin tekeline (kontrolün- IV
dedir). Aynı zamanda yaşamın sürdüğü tüm gezegenlerde sınıf farklılığına dayalı yönetim biçimleri sürmektedir. Roman, ölümsüzlüğün getireceği etik sorunları, sınıf farkının yarattığı toplumsal çürümeyi, insan doğasına atfedilen V
(dayandırılan, isnat edilen) olumsuz yargıları da tartıştırmayı dert ediniyor.
- Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?**

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

2. Bazı yazarları, öncelikle çıkış yaptıkları kitaplarla tanırız. Özellikle çeviri kitaplarda sıklıkla başımıza gelen bir şey bu. Yazarın, edebî yolculuğunu izlemekten keyif alan okurlar ise illa kronolojik olmasa da tüm kitaplarını okumaya çalışır. Yazarın ilk kitapları, popüler olan eserleri için hazırlık sürecini de izlememizi sağlar. Ana temaların, merkezî fikirlerin kuluçkadaki hâlini okuyormuş gibi hissedersiniz bu kitaplarda.

Bu parçadaki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Olayların kronolojik olarak anlatıldığı hikâyeler, okurların beğenisini daha çok kazanıyor.
- B) Vakıf serisinin yayımlanan ilk kitabında; bin yıllık sürenin başında ansiklopedistlere de ev sahipliği yapan gezegendeki Vakıf sakinlerinin yaşadıklarını okuyoruz
- C) Bilim ve teknolojiye araştırma, geliştirme ve uygulama için hazırlık dönemi gerektiğini herkes bilir.
- D) Yazının başından beri söylediklerime bakınca kitabın bir parça yanlış anlaşılabilirliğini fark ettim.
- E) Okur, işin tekniğinden ya da gerçeğe uygun olup olmamasından çok bilimsel öğelerin kitabın heyecan ve aksiyon seviyesine yaptığı katkıyla ilgilenir.

R-3

A

A

A

(1. Oturum) TYT REHBER

Türkçe

3. İlk televizyon uzaktan kumandasını 1950 yılında “Zenith Radio Corporation” adlı bir şirket ----. “Lazy Bone” adı verilen bu kumanda, televizyonun kanallarını değiştirebiliyordu ---- kablolu değil. Bu kumanda çok yer kaplayan bir kabloyla televizyona bağlıydı, bu da kabloya ---- ayağı takılan tüketicinin hoşuna gitmiyordu. Mühendis Eugene Polley 1955 yılında ilk kablolu uzaktan kumandayı yaptı. Televizyon ekranının her bir köşesine yerleştirilen dört fotosel aracılığıyla kablodan kurtarılan bu kumanda, ---- günlerde sorun yaratabiliyordu çünkü güneş ışığı kanalların kendiliğinden değişmesine neden oluyordu.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) kullandı - çünkü - bazen - soğuk
B) buldu - mademki - istemeyerek - bulutlu
C) tercih etti - yalnızca - bakarken - zor
D) piyasaya sürdü - ancak - sık sık - güneşli
E) keşfetti - veya - birkaç kez - bazı

4. (I) *Uzayda Piknik*, Arkadi ve Boris Strugatski kardeşler tarafından 1971 yılında yazılan bir bilim kurgu romanıdır. (II) Arkadi ve Boris Strugatski, entelektüel açıdan kışkırtıcı, inanılmaz eğlenceli, cesur ve eleştirel kitaplarıyla “Sovyetler döneminin en büyük bilim kurgu yazarları” sıfatını hak eden yegâne ikili. (III) *Uzayda Piknik* ise yazarların en ünlü ve ilham verici romanı. (IV) Yazarların, bu eseri dışında da birçok bilim kurgu romanı var. (V) Andrey Tarkovskî’nin *İz Sürücü* (Stalker) filmi, romanın yine Strugatskylerin yazdığı senaryoya dayanan bir uyarlamasıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangileri kişisel düşünceler içermektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve IV
D) II ve III E) IV ve V

5. Diyet yapanların en önemli hatası, yeterince karbonhidrat almamaktır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleden kesin olarak çıkarılabilir?

- A) Diyet yapanların karbonhidrat almaması gerekmektedir.
B) Sağlıklı bir diyet yapmak için bir uzmana danışılmalıdır.
C) Diyet yapanların karbonhidrat almamak dışında hataları vardır.
D) Karbonhidrat, insan sağlığı için zararlıdır.
E) Karbonhidrat eksikliği olan kişiler, kilo veremezler.

6. I. Anders’in absürt bir anlatım tarzı vardır.
II. Anders’in *Gökteki Bütün Kuşlar* kitabı, İthaki Yayınları tarafından yayımlandı.
III. Time dergisi 2016 yılında Anders’in *Gökteki Bütün Kuşlar* kitabına “yılın en iyi on kitabı” seçkinde beşinci sırada yer verdi.

Bu üç cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Time dergisinin 2016 yılında Anders’in *Gökteki Bütün Kuşlar* kitabına “yılın en iyi on kitabı” seçkinde beşinci sırada yer vermesi ile yazarın bu kitabı İthaki Yayınları tarafından yayımlandı.
B) Gerçek dışı ve saçma bir anlatım tarzı olan Anders’in 2016 yılında Time dergisinin “yılın en iyi on kitabı” seçkinde beşinci sırada yer alan *Gökteki Bütün Kuşlar* kitabı, İthaki Yayınları tarafından yayımlandı.
C) *Gökteki Bütün Kuşlar* kitabı İthaki Yayınları tarafından yayımlanan ve gerçek dışı bir anlatım tarzı olan Anders, “yılın en iyi on kitabı” seçkinde beşinci sırada yer aldı.
D) “Yılın en iyi on kitabı” seçkinde beşinci sırada yer verilen ve kitabı İthaki Yayınları tarafından yayımlanan Anders’in gerçek dışı bir anlatım tarzı vardır.
E) Time dergisi 2016 yılında Anders’in *Gökteki Bütün Kuşlar* kitabına “yılın en iyi on kitabı” seçkinde beşinci sırada yer verdi ve yazar bu tarihten sonra absürt bir anlatım tarzını benimseyince yazarın kitabı İthaki Yayınları tarafından yayımlandı.

7. (I) 1979 yılında Ridley Scott'ın yönetmenliğinde beyaz perdeye taşınan Alien (Yaratık), yaklaşık 40 yıllık zaman sürecinde sinema tarihinde kendisine önemli bir yer edindi. (II) Alien'in bu mertebeye ulaşmasında sinema tarihinin en iyi devam filmlelerinden birine (Aliens - Yönetmen James Cameron), en feminist başrol karakterine (Ellen Ripley), bilim kurgu ve gerilim türüne getirdiği yeniliklere sahip olmasına borçlu olduğunu ilk elden sayabiliriz. (III) Tüm bunların yanı sıra kötülüğün kökenine dair içerdiği felsefik altyapının kalburüstü bir insanlık eleştirisi barındırması, serinin her zaman seyircinin sevdiği ancak üzerine pek düşünmediği ekseninde kalmasını sağladı. (IV) Alien (1979) ve Aliens (1986) filmlerinin ardından çekilen devam filmleri (1992 ve 1997), eleştirmenleri olduğu kadar sinemaseverleri de pek tatmin etmedi. (V) Öyle ki bu filmlerin yönetmenliğini David Fincher (Fight Club, Seven...) ve Jean-Pierre Jeunet (Amelie, Şarküteri...) gibi usta yönetmenler yapmasına rağmen.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, bir çıkarımda bulunulmuştur.
B) II. cümlede, karşılaştırma yapılmıştır.
C) III. cümlede, neden-sonuç ilişkisi vardır.
D) IV. cümlede, sözü edilen filmlerle ilgili olumsuz bir durumdan söz edilmiştir.
E) V. cümlede, olumlu ve olumsuz durumlar bir arada verilmiştir.
8. Polisiye romanların bir numaralı yazarı Agatha Christie tüm eserlerinde benzer bir esrarı çözmeye çalışır. Peki (I) böyle bir benzerliğe karşın okur her romanda nasıl yeni bir gizem buluyor (II) Bu sorunun cevabı, yazarın romanlarında yarattığı etkide gizli (III) Sorun yarat, sorunu kurcala (IV) kişilikler yarat, kişilikleri parçala. Görünen ile görünmeyen arasındaki çelişkiden güç alan ve merak duygusunu uyanık tutan Christie (V) kitabın yaratıcısı olmanın sağladığı gücü kullanarak okuru yanıltmayı beceriyor.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine iki nokta (:) konmalıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. Hemofili kanın pıhtılaşmasını sağlayan maddelerin eksikliğine bağlı olarak ortaya çıkan bir hastalık.
II. Hemofili hastalarında, küçük kesikler veya çarpmalar sonucunda oluşan kanamaların durmaması, kan kaybına bağlı olarak ölüme yol açabiliyor.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak seçeneklerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede ifade edilen konuyla çelişen farklı bir durumdan söz edilmektedir.
B) I. cümlede anlatılan durumun sebep olduğu bir olumsuzluktan bahsedilmektedir.
C) I. cümledeki olgunun neden daha fazla önemsenmediğini açıklanmaktadır.
D) I. cümlede belirtilen olgunun hemofili hastalığı taşıyan her bireyde gerçekleşmediği örneklenmektedir.
E) I. cümlede değinilen düşüncenin bilimsel olarak kanıtlandığı gösterilmektedir.

10. Boyları iki metreyi bulan foklar, Atlas Okyanusu^I su'nun ve Pasifik'in Kuzey kıyılarında yaşar. Marmara ve Akdeniz'de de vardır. Uzun süre denizde III kalabilir ama nefes almak, dinlenmek ve uyumak için su yüzüne çıkar. Her yıl ilkbaharda belirli IV larda toplanır, yavrular. Bu yüzgeç ayaklı etçil memelilerin 90 kilogramdan 40 tona kadar değişen çeşitleri vardır. Gri fok iki metre, deniz fili altı metre uzunluktadır. 25-30 yıl kadar yaşar, on sekiz türü V bilinmektedir.

Bu parçada altı çizili sözlerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Türkçe

11. (I) Aklımızı zaman zaman kurcalayan hatta çoğu kez süreklilik gösteren kimi takıntılarımız vardır. (II) Günlük koşuşturmaca içinde bazen kendimizi hayatın akışına öylesine kaptırırız ki kaygı ve öfke bir türlü yakamızı bırakmaz. (III) Örneğin aklımıza bir şarkı takılır ve ondan kurtulmaya çalışsak ta kendimizi o şarkının sözlerini mırıldanırken buluruz. (IV) Ya da saçma olduğunu bile bile bazen kendimizi bir davranışta bulunmak zorundaymışız gibi hissedebiliriz. (V) Ancak biz farkına bile varmadan bu düşünce ve davranışlar bir süre sonra zihnimizi kurcalamayı bırakır, normal yaşantımıza devam ederiz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlış yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. İğde, birçok iklimde ve toprakta yetişebilen bir ağaçtır. Bilimsel adı Elaeagnus'tur. Yazın ve kışın yeşilliğiyle doğayı süslemesiyle tanınır. Binbir derde şifa olan iğde meyvesiyle -veya yemişi de diyoruz- ünlüdür. Meyvesinin yanı sıra yaprağı ve çiçeği de kullanılır. Çiçek açtığında çok güzel kokular yayarak güzel görünüm oluşturan bir ağaçtır.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz yumuşaması
B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünlü daralması
D) Ünsüz düşmesi
E) Ulama

13. On on beş sene evvel, bir tatil haftasını geçirmek için Bursa'ya gitmiştim. Üç dört saatlik hazin, kirli, eğlencesiz bir vapur seyahatinden sonra ovalar içinde iri bir tırtıl ağırlığıyla sürüklenen ufak bir tren beni aynı günün akşamında, karanlık bir duvar gibi semalara kadar yükselen Keşiş'in eteğindeki yeşil şehre bırakmıştı. Bursa'yı ilk görüşümdü bu.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi 3. kişi iyelik eki almamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. O sırada İstanbul'un okuryazar gençleri arasında

I II
"mimari" bir milliyetçilik hüküm sürüyordu. Herkes evvelce işitilmemiş eski bir mimar ismini bulmakla iftihar ediyor; makaleler, ihtiyar mermerlerin mana ve asaletinden bahsediyor; şiirler kemer ve sütunların güzelliğini söylüyordu. Edebiyat lisanı duvar-

III
cılık ve marangozluk tabirleriyle dolmuştu. Türk medeniyetinin ölçüsü münhasıran "mimari" olmuş-

IV
tu. Mimari münakaşalarıyla yer yer dostluklar kuruyor, düşmanlıklar vücut buluyordu; millî şuurun

V
uyandırdığı deruni kuvvetler henüz büyük felaketlerin çekiciyle dövülmemiş, bugünkü olgunluğuna erişmemişti.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi fiil kökünden türemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Soğuk bir kış günü, karanfil almak için çiçekçi dük-

I II
kânına girdim. Tatlı bir yaz hararetiyle ısıtılan bu

yerin havası; nebati usarelerin hafif, sert ve yeşil buğularıyla dolu idi. İstedğim çiçeklerin destelen-

III
mesine kadar bana gösterilen sandalyede oturdum. Mesut bir insanın hayal evi gibi iklim, mevsim, yer ve zaman dışında meyl ve hevesin arzu edebileceği her türlü renkte otlar, yapraklar ve çiçeklerle dolu olan bu âdeta sihirli dükkânda sessiz

IV
bir hayat ile nefes aldığı hissedilen karanlık yapraklı, bodur bir hurma ağacından başka hiçbir şey-

V
le meşgul olmadım.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi yapım eki almamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. (I) Dilinde, doğup büyüdüğü yöreyle ilgili izler yok olmuştu. (II) Bu kadın, mahalledeki kadınlardan farklıydı. (III) Konuştuğu kişilerde beklediği kibarlığı görmüşse diline dil, sözüne söz bulumayıp inceler de incelirdi. (IV) Salt dili ve davranışlarıyla değil, görünüşüyle de öteki kadınlardan ayırdı. (V) Uzun boyu, iri mavi gözleriyle dikkat çekerti.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinin öge dizilişi “özne, dolaylı tümleş ve yüklem” biçimindedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Kitaptaki karakterlerin başını takıntılarıyla nam

salmış muhasebeci Fikret ve hasbelkader onun yayıncısı hâline gelmiş Mümtaz çekiyor. Fikret ve Mümtaz arasındaki ilişki, romanın yol haritasını da belirliyor. Bu yol haritası ise dünya edebiyatının

pek çok önemli durağına uğrayıp selam çakıyor.

Mümtaz ve Fikret arasındaki ilişki, dahası Fikret'in kendisi çok su kaldıracak bir karakter. Hâliyle metne dair düşümleri de sırtlanıyorlar. O nedenle kitabı alıp okuyacaklara ipucu vermemek adına Müm-

taz ve Fikret bahsini uzatmamakta yarar var. Cafer Âlim ve *Leopold'un Sabunu*'nun yazarı arasındaki ilişkinin farklı bir hâli de Mümtaz ve Fikret arasında

geçiyor, bunu bilmek yeter.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. sözcük, fiilden türemiş isimdir.
B) II. sözcükte, ünlü daralması olmuştur.
C) III. sözcük, gövdeden türemiştir.
D) IV. sözcük, basit yapıli fiildir.
E) V. sözcük, isim tamlamasının tamlayanıyla tamlananı arasına girmiş sıfattır.

18. Bu farklılığın temelinde alaycılık yatıyor. Alaycı ama ne üzerine kalem oynattığının farkında bir yazar olarak karşımızda romaniyla. O nedenle hemen yukarıda adını koymaya çalıştığım “mesafeli alaycılık”, tam da eserin bu yönünü anlatabilmek için kullanıldı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tamlayanı sıfat almış belirtili isim tamlaması
B) Edilgen çatılı fiil
C) Devrik cümle
D) İsim cümlesi
E) Geçişli fiil

19. (I) Romanın sayfaları arasında dolaşırken bir yandan da kahramanlarımızın “küçük” dünyasını arşınıyoruz ama bu küçük dünyalardan “büyük” bir evrene edebiyat evrenine açılan nice pencereden de bakıyoruz. (II) Edebiyata dair tartışmalar da bu bağlamda sızıyor romana. (III) Postmodernizm, kurgu ve gerçek ayrımı, anlatıcı, bakış açısı... (IV) Edebiyat gündeminde kendine sık sık yer bulan tartışmalar, Şimşek'in de üzerine düşünme gereği duyduğu tartışmalar. (V) Fakat yine o kendine has bakış açısı ve yine o alaycılıkla yapıyor bunu yazar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle, bağıli cümledir.
B) II. cümlelerin yüklemine ünlü daralması olmuştur.
C) III. cümle, eksiltili cümledir.
D) IV. cümlede, ikileme zarf görevindedir.
E) V. cümlede, işaret sıfatı ve işaret zamiri vardır.

Türkçe

20. Tarihi, yüzyıllar öncesine uzanan Harran evlerinin benzerlerini Şanlıurfa dışında iki yerde görebilirsiniz; Halep'te ve İtalya'da... Şanlıurfa'yla aynı kültür ve coğrafyayı paylaşması nedeniyle Halep'te görülmesi doğal; ancak bu evlere İtalya'da rastlamak oldukça şaşırtıcı. Bunun öyküsü şöyle: Şanlıurfa'ya gelen İtalyan ressamlar çok etkilenmişler Harran evlerinden... Evlerin fotoğraflarını çekmişler ve İtalya'nın Puglia bölgesinde Harran evlerine benzer mimaride evler yapılmasına öncülük etmişler.

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi doğru kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

21. Bu bir hastanın yol notları... Rüzgârlı, karanlık bir sonbahar gecesiyle başlar. İstanbul'un denizini sinirli, ufuklarını mürekkep gibi siyah ve Üsküdar taraflarının göklerini, uzak bir yangının hafif kırmızılığına boyanmış bıraktım. Onun için zifiri bir karanlıkta tren Sirkeci'den ayrılırken sınırlarım iyi değildi. İnsan geceleyin yola çıkmaya nasıl cesaret eder? Bunu, bir köşesinde büzülüp kaldığım kompartımanımda siyah siyah düşünmeye koyuldum: Gece her çeşit kuruntuların kafatasımızın kovuklarından çıkıp, hakikat çehreleri takınarak, sürü sürü ortaya dağıldıkları, yeri ve göğü tuttukları saattir. Uyku, geceye bir panzehir gibi tesir etmese insan, karanlıklar içinde duyacağı ve göreceği şeylerle kolayca aklını oynatabilir. Uykusu kaçmış bir adam, oturduğu odanın penceresinden kendi bahçesine bile bakamaz; çitlerin genişlediğini, demirlerin, taşların, ağaçların, çiçeklerin en akla gelmez şekillere girerek bir şeyler fısıldaşmakta olduklarını, tüyleri ürpererek görür. Sonsuz karanlıkları, uzun ve büyük bir burğu gibi delip geçecek olan trenimizin kafası ve gözü, iki üç saat sonra uykunun ve yorgunluğun uyuşturacağı iki makinistin aciz kafası ve gözünden başka nedir? Alevlerin deli ettiği makinelerin binbir ihanet ihtimaline karşı bunlara nasıl güvenilebilir? Sonra, karanlıkta çelik yolların asıl sahipleri kimlerdir? Bunlar, herkes uyurken yıldızlar altında ne işler görür?

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
B) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.
C) Tanımlama yapılmıştır.
D) Benzetme yapılmıştır.
E) Örnekleme başvurulmuştur.

22. *Asteriks*, çizgi roman dünyasının beyaz perdeye uyarlanmış en sevilen serilerinden biri. Frankofonluğuna (Fransızca konuşan ülkeler ve insanlar) rağmen global bir popülerlik kazanması tartışmasız önemli bir başarı. Yaşadığımız dünyada İngilizce konuşmayan ve Amerikalı olmayan herhangi bir ürünün başarısı her bakımdan şaşırtıcı. Üstelik *Asteriks* nasıl tanımlarsak tanımlayalım mizahi bir hikâye. Mizah dediğimiz şey de ister istemez yaşadığı yere benzer, tercüme edildikçe etkisini yitirir. Düşünün hikâyede, Romalılar bütün Fransa'ya hâkim olmalarına rağmen küçük bir Galya köyüne giremiyor, onlardan köşe bucak kaçıyor, her defasında sopalananarak mağlup oluyorlar. Bu kadar Fransız olan bir hikâyenin bunca sene yaşamasına global bir ikona dönüşmesine sadece ilginç diyemeyiz. E ne peki? Nasıl oldu da *Asteriks* bu denli yaygınlaşabildi? Benim cevabım melez olduğu için olurdu, o Fransız kostümüne rağmen *Asteriks*; Hollywood'u, Walt Disney'i ve evrensel mizahı iyi bilen üreticilerin elinden çıkma bir çizgi roman.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mizah anlayışı, ülkeden ülkeye farklılıklar gösterdiğinden çevirilerde etkisini yitirmektedir.
- B) *Asteriks*'in Frankofon olmasına rağmen bu kadar yaygınlaşmasının nedeni, evrensel mizahı iyi bilen üreticiler tarafından üretilmiş olmasıdır.
- C) Hollywood dünyasına Amerikalılar ile İngiliz dili hâkimdir.
- D) Her çizgi roman, iyi bir senaryo ile sinemada başarıya ulaşabilir.
- E) Çizgi romanlardan sinemaya uyarlamalar yapılmaktadır.

23. Dünya'da çok yaygın olan, ülkemizde ise yeni yeni basılmaya başlanan bu tür kitapları, öncelikle filmin tıpatıp aynısı olarak değerlendirmemek gerekiyor. Resmî roman uyarlamaları, filmin anlatmadığı birçok şeye değinerek hikâyenin geliştirilmesine önemli bir katkı sunuyor. Ayrıca yazılı anlatımın olanakları kullanılarak film ile verilmek istenen duygu, okuyucuya daha etkili bir şekilde aktarılabilir. Bu sebeplerle resmî romanların hem geliştirici hem de tamamlayıcı bir rolü olduğundan bahsedebiliriz. *Alien: Covenant* kitabı ise *Alien* gibi efsanevi bir serinin önemli bir parçası olmayı başararak bu tür içerisinde ayrıcalıklı bir konuma sahip oluyor.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak verilmiştir?

- A) Bir filmin kitabı neden okunur?
- B) Film izlemek faydalı mıdır?
- C) Kurmaca ne demektir?
- D) Yazılı anlatım nedir?
- E) Resmî roman ne demektir?

24. (I) Çeşitli öykülerle yazarlık kariyerine başlayan David Walton'ın ilk romanı *Terminal Mind* 2008 yılında bilim kurgu edebiyatının önemli ödülü Philip K. Dick'i almış. (II) Daha sonra yazdığı iki romanı ve *Quintessence Sky* tarihsel fantezi türünde. (III) David Walton'ın dilimize çevrilen ilk romanı *Süperpoze*, iki kitaplık bir serinin ilki. (IV) İkincisi *Supersymmetry* olan seri, 2015 yılında yayımlanmış. (V) Ülkemizdeki durumu nedir, bilmiyorum ama dünya çapında büyük satış rakamlarına ulaştığı, Adam Fawer'ın *Olasılıksız*'ıyla karşılaştırıldığı söylenenler arasında. (VI) *Bir Kuantum Romanı* tıpkı anlattığı, anlatmaya çalıştığı kuantum teorisini doğrultusunda aynı anda başka bir boyutta/mekânda/zamanda olunabileceğine ilişkin kurgusunu bölümlemelerde de göstermiş.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

Türkçe

25. (I) Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi Resim Koleksiyonu'nda yer alan, Osman Hamdi Bey'e ait altı tablonun 2016'da başlayan bilimsel araştırma ve konservasyon çalışmaları görücüye çıktı. (II) "Sanatı Koruma Projesi" kapsamında gerçekleştirilen Türkiye'de Osman Hamdi Bey tabloları üzerine konservasyon ve bilimsel araştırmalar alanında yapılmış en ayrıntılı çalışma olan projenin süreçleri, Atlı Köşk'te sanatseverlerle buluştu. (III) Türk sanat tarihinin en önemli isimlerinden Osman Hamdi Bey'in resim tekniğinden, eserlerinin geçirmiş olduğu restorasyon çalışmalarına kadar, sanatçının üretimi ve eserlerine dair her detayın bilimsel yöntemlerle ortaya çıkarıldığı proje kapsamında, Osman Hamdi Bey'in Vazoda Çiçekler, Kuran Okuyan Hoca, Kokona Despina, Naile Hanım Portresi, Arzuhalci ve Cami adlı tabloları karşılaştırmalı olarak incelendi. (IV) "Görünenin Ötesinde Osman Hamdi Bey" sergisi, Osman Hamdi Bey'in üretim sürecini gözler önüne sermesinin yanı sıra sanatta konservasyon çalışmalarına dair ayrıntılı bir anlatı ve gelecek projeler için de bir yol haritası niteliği taşıyor. (V) Kaplumbağa Terbiyecisi tablosu Osman Hamdi'nin en ilgi çeken ve özgün eserlerinden birisidir; 1906 tarihli eser, özellikle "Lale Devri"ndeki "Sadabad Eğlenceleri"nde geceleri bahçelerin aydınlatılması için kaplumbağaların sırtlarına mumlar dikilerek serbest bırakıldıkları bilgisi bir ipucu olabilir. (VI) Yani Osmanlı'nın devlet düzeninde "kaplumbağalar" da "kapıkulları" arasında yer almışlardır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

26. "Edebiyat" kelimesi, Arapça "adabiyat" kelimesinden gelir. Kelime "adb" kökünden gelir ve sözlükteki anlamı şöyledir: görgü, terbiye, konuk ağırlama adabı; yaşam tarzına ilişkin hikâye ve gözlemlerden oluşan anlamlarına gelen "adab" kelimesinin çoğul hâli. Türk edebiyatında "edebiyat" terimi Tanzimat'tan sonra kullanılmaya başlandı. Tanzimat Dönemi'nde, ilkin Şinasi'nin bir yazısında "lenn-i edeb" diye anılarak "iyi ahlak öğrettiği için 'edebî' denildiği, o yolda yazanlara da 'edib' adı verildiği" hatırlatıldı. Fakat, "edeb" kelimesinden türetilen "edebiyat" terimini en başta kimin kullandığını bilmiyoruz. En eski örnek, Namık Kemal'in "Lisanı Osmanî'nin Edebiyatı Hakkında Bazı Mülâhazatı Şamildir" (Tasvir-i Efkâr, 1283/1866, sayı 416-417) başlıklı uzun makalesindedir. Namık Kemal, daha sonra yayımladığı Bahar-ı Daniş önsözü (1873), *Tahrir-i Hârâbat* (1885) ve *İrfan Paşa'ya Mektup*'ta (1887) ve "edebiyat" terimini kullanarak edebiyatın gerçeğe, akıl ve mantığa uygun olması, düşünceleri eğitmeye (terbiye-i efkâr) ve ahlakı düzeltmeye (tehzib-i ahlak) yönelik bulunması gerektiğini öne sürdü. "Edebiyat" terimi, Recaizade Mahmut Ekrem'in *Talim-i Edebiyat* adlı kitabından sonra iyice yaygınlaştı; makale ve kitap adlarında da kullanıldı.

Bu parçada edebiyat terimi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Tanzimat'tan önce kullanılmayan bir terim olduğuna
B) Kelimenin ilk olarak Tanzimat Dönemi'nde Şinasi'nin bir yazısında karşımıza çıktığına
C) İlk olarak kim tarafından kullanıldığının bilinmediğine
D) Recaizade Mahmut Ekrem'in *Talim-i Edebiyat* adlı kitabından sonra iyice yaygınlaştığına
E) "Edebiyat" kelimesinin Türk edebiyatında sözlükteki anlamıyla kullanıldığına

27. Tarih bilimi veya tarihçi; genelde insanlığın, özelde toplumların geçmişte karşı karşıya kaldığı önemli olayları ayrıntısına girmeden konu edinir. Edebiyat ise daha çok tarihin anlatmadığı sıradan kişi ve olaylarla, bunların bıraktığı izlerin ayrıntılarıyla ilgilenir. Tarihî şahsiyetlerin tarihte üstlendikleri rolün dışında yaşantılarına ait örneklerin belli bir olay örgüsü içinde anlatımı; edebiyat biliminin, edebiyatçıların, roman ve hikâye sanatının işleri arasında yer alır. Edebî eserin tarih öğretmek gibi bir işlevi olmasa da tarih ilmini anlama ve sevdirmeye yolunda etkin bir rolü vardır. Bu bağlamda tarihin yazdıklarıyla sunulan bir tarihî olay veya şahsiyet, edebiyat ve edebî mahsuller vasıtasıyla ilgi alanı hâline getirilebilir. Tarih, pek çok savaştan sebep ve sonuçlarıyla birlikte söz ederken edebiyat, bu savaşların toplum hayatında yarattığı acıları örnek olaylardan kesitler kurgulayıp canlandırarak ele alır. Gayesi güzellik duygusu uyandırmak olan bilhassa kurmacaya dayalı sanat eseri, aynı zamanda konu edindiği alanı okuyucuya sevdirmede dolayısıyla okuyucunun bu alanda bilgi sahibi olmasının önünü açmasında büyük rol oynar. Bu bağlamda şu yargıya varmak mümkündür: Başta tarihî roman ve hikâye olmak üzere şiir, tiyatro, biyografi, otografi, monografi ve portre gibi edebiyat ürünleri, tarihe olan ilgiyi artırmada vazgeçilmez materyallerdir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Konusunu tarihten alan eserlerin tarihe olan ilgiyi artırdığına
- B) Edebiyatın tarih biliminin ele almadığı kişileri ve olayları ele aldığına
- C) Edebî eserlerde tarihî gerçeklerin değiştirilmeden verilmek zorunda olduğuna
- D) Kurmacaya dayalı sanat eserlerinin gayesinin güzellik duygusu uyandırmak olduğuna
- E) Edebî eserlerin tarih öğretmek gibi bir işlevi olmadığına

28. Sinemanın ilk yıllarında insanların perdede üzerlerine doğru gelen atlıları ya da treni gerçek sanarak kendilerini yere atmaları gibi bizde de uzun yıllar boyunca filmlerin kötü karakterlerinin gerçekten kötü insanlar olduğu zannedildi. Türk filmlerinin en ünlü "kötü"leri Ahmet Tarık Tekçe ve Erol Taş, Anadolu'ya gittiklerinde kendilerini kovalayanlardan kaçarlardı, atılan taşlardan korunmak için ellerini başlarına siper ederlerdi.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Filmler hakkındaki eleştiriler, izleyicilerde ön yargı oluşturur.
- B) Filmlerden alınan zevk, izleyiciden izleyiciye değişir.
- C) Filmin beğenilip beğenilmemesi, filmde kullanılan teknolojiye bağlıdır.
- D) Sinemanın bugünkü düzeyine ulaşması, uzun ve özverili çalışmalar gerektirmiştir.
- E) Sinema teknolojisiyle yeni tanışanlar, filmdeki-leri gerçekmiş gibi algılayabilirler.

Türkçe

29. Karşılıklı konuşmanın yerini internette “çetleşme” alırken insan ilişkileri de şakalar da dil de alabildiğine değişti. Komşuma sabah koşusunda bana eşlik etmesini teklif ettiğimde “Teşekkür ederim, almayayım!” diye cevap vermişti. Benim ona bir şey ikram ettiğim yoktu. Meğer “Ben bu işi yapmak istemiyorum, yapmayacağım.” demek istiyormuş. Ben ortaya çıkıvermiş bu yeni anlama şaşarken komşum da bana şaşmış, “Siz böyle söylemez misiniz?” demişti. O hafta gazetelerin eklerinde bazı köşe yazarlarının da dili bu şekilde kullandığını görünce iletişim dersinde yazı dilinin “teklifsiz konuşma dili”nden uzak kalması gerektiği konusunu daha çok vurgulamaya karar verdim.

Bu parçada aşağıdaki görüşlerden hangisini destekleyen bir durumdan söz edilmemiştir?

- A) İletişim biçimindeki değişikliklerin dil üzerinde doğrudan etkisi vardır.
B) Toplumda yaygın olarak kullanılan dil yanlışları zamanla doğru olarak algılanabilir.
C) Dilin kurallarına bağlı kalınmadığında iletişim sorunları yaşanabilir.
D) Yüz yüze iletişimde konuşma kadar vücut hareketleri ve mimikler de önemlidir.
E) Hayatını yazarak kazanan kişiler arasından dili özensiz kullananlar çıkabilir.

30. Tiyatroda sıkıcı ve çok uzun bir oyunun ortasında yanımdaki yabancı arkadaşşıma “Çıkalım.” diye fısıldadım ve elimi “Burama geldi.” gibilerinden boğazıma götürüp kesme işareti yaptım. Tiyatrodan çıktık. Arkadaşım telaşla, “İşten mi atıldın?” diye sordu. Sorusuna şaşırdığımı görünce de açıkladı: “Onların ülkesinde eliyle boğaz kesme işareti yapmak, işten kovulmak anlamına geliyor.”

Bu parçadan hareketle aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Her konuya uygun bir vücut hareketinin bulunduğu
B) Sözsüz iletişimde, bulunulan ortamın özelliklerinin önemli olduğuna
C) Vücut dilinin kültürden kültüre farklılık gösterdiğine
D) Uzun süre birlikte olanların bile birbirini yanlış anlayabileceğine
E) Kültürel farklılıkların sanatsal beğenileri etkilediğine

31. (I) Sanayileşme sonrası ortaya çıkan yeni sosyal sınıflar artık daha farklı bir estetik tatmin peşindeydi. (II) 19. yüzyıldaki uluslararası sanat sergilerinde değişiklik peşindeki gözler, Japon grafik sanatının çiçeksi bezemeleri ve çizgisel düzenlemelerine çevrildi. (III) Bu ilgi, Amerika’da “modern style”, Almanya’da “jugendstil”, Fransa’da “art nouveau” olarak anılan ve mimarlıktan başlayarak tüm sanat dallarına egemen olan yeni bir üslubun habercisiydi. (IV) Bu üslup kısa zamanda İstanbul’da da apartmanlarda, köşklere ve sayfiye evlerindeki süslemelerde görülmeye başlandı. (V) Osmanlı bu dönemde Batı’dan askerî ve teknik olarak çok geride kalmış, dağılmaya yüz tutmuştu.

Numaralanmış bu cümlelerden hangisi parçanın anlam akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

32. Dostluk, bir insana belleğinin doğru çalışmasını sağlamak için gereklidir. Geçmişini anımsamak, onu sırtında taşımak, insanın kendi “ben”ini koruyabilmesi için gerekli tek koşul olarak görülebilir. “Ben”in çekip küçülmemesi, oylumunu koruması için anıları, bir saksı çiçeğini sular gibi sulamak gerekir. Bu sulama işi, geçmişin tanıklarıyla yani dostlarla sürekli temas hâlinde kalmayı gerektirir. Onlar bizim aynamız, belleğimizdir. Onlardan hiçbir şey beklemiyoruz yalnızca zaman zaman o aynayı parlatsınlar ki yüzeyinde kendimizi görelim.

Bu parçaya göre insanın “ben”ini koruyabilmesinde dostluğun rolü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geçmişindeki kötü olayları unutmasını kolaylaştırmak
B) Kendisiyle ilgili gerçeklerden kopmamasını sağlamak
C) Gelecekle ilgili doğru kararlar alabilmesine yardımcı olmak
D) Kendi çıkarlarına öncelik vermesini sağlamak
E) Kendisiyle ilgili konulara daha az eğilmesini sağlamak

33. İstanbul'da karaların görünümü çabuk değişiyor. Hiç umulmadık bir anda bir yerden apartmanlar yükseliyor, ötelere bir gökdelen... Yollar yön değiştiriyor, tepelere doğru gecekondular grupları yoğunlaşıyor bir kentsel egzama gibi. Öte yandan denizler hiç değişmez zannederdik ama yanıldığımızı zamanla anladık. İstanbul'un hiç kirlenmez dediğimiz denizi de bundan yirmi yıl önceki deniz değil artık. Eskiden sandalın başından eğilip baktığınızda dibi görünürdü denizin. Güneş ışınlarının dipteki kumlara dek ulaştığını, kumları açık sarı bir renge, yosunu sağlıklı bir yeşile, bir kaya parçasını unutulmaz bir kurşuniye boyadığını, bir kargöz sürüsünü ısıltı ve parıltıya boğduğunu görebilirdiniz. Deniz dibi ressamı has boyalar, temiz fırçalarla işe koyulurdu bundan yirmi yıl öncesinin denizini boyarken...

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada yazarın İstanbul'la ilgili olarak yakındığı durumlardan biri değildir?

- A) Hızlı bir dönüşüm içinde olması
- B) Kendine özgü dokusunun kaybolması
- C) Hayat pahalılığının fazla olması
- D) Denizin kirlenmesi
- E) Plansız ve kaçak yapılaşmanın şehri çirkinleşmesi

34. Bir roman yazarı olarak özgürlükten yanayım. Bu nedenle roman yazarları ve romanlarla ilgili yapay sınıflamalar yapmanın doğru olmadığını düşünürüm. Bence kimsenin sanatçıya yol, yöntem göstermeye hakkı yoktur. İsteyen kişisel bunalımları, isteyen toplumsal sorunları ya da ruhsal çözümlemeleri yapıtlarında ele alabilir. Beğenen beğenir, beğenmeyen beğenmez. Ne var ki roman yazarı istediklerini özgürce yazarken dünya görüşünü dile getirirken, kimi gerçekleri saptırmamalı; onları bir toplumsal yaşam felsefesi olarak kabul ettirmeyi amaçlamamalıdır.

Bu parçaya göre, yazarlardan beklenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konularını gerçek olaylardan seçmesi
- B) İlgi çekici konuları işlemesi
- C) Yazdıklarının bilgilendirici nitelikte olması
- D) Başka sanatçıları taklit etmemesi
- E) Düşüncelerini benimsetmeye çalışmaması

35 ve 36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Troya, MÖ 3 ve 2 binli yıllarda canlı bir kültür kenti, yerleşik tarım topluluklarını yöneten bir krallığın merkeziydi. MÖ 13. yüzyılın sonlarına doğru büyük bir yangın geçirdi. Bu yangının ünlü Troya Savaşı'nın sonunda çıktığı düşünülmektedir. Bundan sonra yeniden imar edilen kent, MÖ 1000 yıllarında terk edildi. MÖ 700 dolaylarında Yunanistan'dan gelen göçmenler, Troya'ya yerleşmeye başladılar. Bu yeni yerleşim "İlion" adıyla MS 5. yüzyıla değin sürdü. MÖ 6. yüzyıl sonundan başlayarak bölgeye sırasıyla Persler, Büyük İskender, Selevkoslar, Pergamon Krallığı ve Romalılar egemen oldu. MÖ 85'te Romalıların yağmaladığı kenti aynı yıl Romalı general Sulla yeniden kurmaya girişti. Augustus ve daha sonraki imparatorlar sağladıkları ayrıcalıklarla kentin gelişmesinde rol oynadılar. MS 330'da Konstantinopolis (İstanbul) başkent ilan edildikten sonra "İlion" yavaş yavaş geriledi ve unutuldu. Kazılar sonucunda Troya'da üst üste kurulumuş, yedi ayrı kültürü temsil eden dört mimari katın oluşturduğu dokuz yerleşme saptanmıştır.

35. Bu parçada Troya ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bir krallığın merkezi olduğuna
- B) Bir zamanlar önemli bir merkez olduğuna
- C) Birçok kez yıkılıp yeniden imar edildiğine
- D) Farklı uygarlıkların yönetimi altında kaldığına
- E) Adını savaşlar ile duyurduğuna

36. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Uygarlığın beşiği Anadolu coğrafyasıdır.
- B) Büyük medeniyet merkezlerinin gelişmesinde tarım çok etkilidir.
- C) Bir dönemin önemli yerleşim yerleri zaman içerisinde önemini yitirip unutulabilir.
- D) İstanbul'un coğrafi konumu onu diğer kentlerden önemli kılmıştır.
- E) Tarihi tek bir kaynaktan okumak yanlışlara neden olabilir.

Türkçe

37 ve 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İsınan dünyada göllerin karşı karşıya kaldığı tüm zorluklar arasında en çarpıcı örneklerle, gölü besleyen suyun bir nehre veya denize boşalmadığı kapalı havzalarda rastlanıyor. Andoreik olarak da adlandırılan bu kapalı havzalar genelde sığ, tuzlu ve müdahaleye karşı aşırı duyarlı olma eğilimi gösteriyor. Orta Asya'da Aral Gölü'nün kayıplara karışması, kapalı su kaynaklarının başına neler gelebileceğine dair korkunç bir örnek. Bu göl örneğinde asıl suçlular, onu besleyen nehirlerin yatağını değiştiren hırslı Sovyet sulama projeleri oldu. Aşırı kullanım ve kuraklık artışının bir araya gelmesiyle birlikte hemen hemen tüm kıtalar-daki kapalı göllerde benzer senaryolar yaşanıyor. Yan yana getirilen uydu görselleri çarpıcı durumu gözler önüne seriyor. Afrika'daki Çad Gölü'nün, 1960'lardan bugüne geçen süre içinde eski hâ-linden eser kalmayacak kadar küçülmüş olması, balıkçılık ve sulama suyu sıkıntısını daha da büyü-tüyor. Hâlihazırda yaşamlarını gölün nimetlerinden yararlanarak sürdüren yerlerinden edilmiş insanlar ve mülteciler, kaynaklar üzerinde daha da fazla baskı oluşturuyor. Afrika'nın sıcak ve kurak sahil bölgesinde, gerginliklerin yanı sıra kıtlıklar da ça-tışmalara ve toplu göçlere neden oluyor.

37. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İnsanların eylemleri doğal dengeyi bozabil-mektedir.
- B) Nehir yataklarında yapılan değişiklikler başka bir değişikliğe yol açabilir.
- C) Doğal çevredeki olumsuz değişiklikler insan ya-şamını da olumsuz etkilemektedir.
- D) Su kaynakları sulama amaçlı olarak kullanılma-mıdır.
- E) Kapalı havzalarda göl suyunu besleyen kay-naklar sınırsız değildir.

38. Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nesnel ve öznel yargılı cümlelere yer verilmiştir.
- B) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- C) Neden-sonuç ilişkisi kurulmuştur.
- D) Benzetmelere yer verilmiştir.
- E) Örneklemelemlerden yararlanılmıştır.

39 ve 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bana edebî bilinç ve ruh aşıl原因an koskoca bir yaz-ma geleneğimiz var. O çeper bir hayli büyük ve görkemli. İsmi saymakla bitiremeyeceğim pek çok yazar var, aklıma gelen bir kaçını sayayım bir çırpıda: Sabahattin Ali, Sait Faik, Nazım Hikmet, Cevat Şakir, Kemal Tahir ne bileyim kendi başına koskoca bir dağ olan mesela Yaşar Kemal gibi pek çok yazar, şair benim edebî varoluşumun oluşma-sında ciddi katkı sundular. Onlardan ve daha pek çoklarından beslendim elbette ama aramızda bir hayli zaman var onlarla. Böyle bakıldığında onla-ra hem çok yakın hem çok uzağım. Belli bir edebî bilinç oluşmaya başlayınca farkındalık da oluşu-yor hâliyle ve yüzünüzü başka yerlere dönmeye başlıyorsunuz. Yüzümü yeni ve farklı olana dön-düğümde karşıma Ahmet Hamdi, Yusuf Atılgan, Oğuz Atay, Vüsat O. Bener, Bilge Karasu ve el-bette özellikle Hasan Ali Toptaş çıktı. İlk saydığım yazarlar eğer benim edebî varoluşumun ruhuysa ikinci kısımda saydıklarım da o ruha anlam ve şekil kazandıran yazarlardır. Hepsinin yazdığım her ke-limede, kurduğum her cümlede emeği, sesi ve so-luğu illaki var. Ama beni kendi sesimi ve soluğumu yaratmam için zorlayan, zaman zaman coşkulan-dıran ve besleyen yazarlar daha çok ikinci kısımda saydığım yazarlar oldu diyebilirim.

39. Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine kar-şılık söylenmiş olabilir?

- A) En beğendiğiniz Türk yazarlarını söyler misi-niz?
- B) Kendinizi, yazma geleneğimiz içinde nerede görüyorsunuz, kime yakın olduğunuzu düşü-nüyorsunuz?
- C) Ülkemizde en çok değer verilen yazarlar kim-lerdir?
- D) Türk edebiyatında eserlerinizi etkileyen, yaz-dıklarınıza katkıda bulunan yazarlar kimlerdir?
- E) Siz yeni yazmaya başlayacak olanlara hangi yazarları okumalarını tavsiye edersiniz?

40. Bu parçada geçen "kendi sesini ve soluğunu yarat-mak" sözü aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Özlülük
- B) Özgünlük
- C) Yalınlık
- D) Açıklık
- E) Akıcılık

TÜRKÇE TESTİ BİTTİ.

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

1. Bu testte sırasıyla, Tarih (1-5), Coğrafya (6-10), Felsefe (11-15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16-20) alanlarına ait toplam 20 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Tarihî kaynaklar ortaya çıktığı döneme ve tarihçinin kullandığı özelliğe göre birinci el ve ikinci el olarak iki gruba ayrılır. Birinci el kaynaklar, olayın geçtiği döneme ait oldukları için ikinci el kaynaklara göre daha öncelikli olarak ele alınır.

Buna göre aşağıdaki tarihsel malzemelerden hangisinin kaynak değeri diğerlerinden daha azdır?

- A) Evliya Çelebi'nin *Seyahatnamesi*
- B) Kadeş Antlaşması'nın metni
- C) Fuat Köprülü'nün *Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu* adlı eseri
- D) Fatih Sultan Mehmet'in kanunnameleri
- E) Mısırlıların hiyeroglif metinleri

2. II. Kök Türk hükümdarı Bilge Kağan'ın Çinlilerin etkisinde kalarak Budizm inancına girme isteği Türk kültür ve karakterine uymadığı için Kurultay tarafından reddedilmiştir.

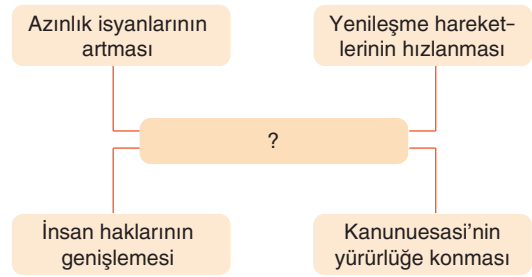
Bu karara göre II. Kök Türklerde Kurultay ile ilgili;

- I. meclis üstünlüğünün önemsendiği,
- II. danışma meclisi gibi çalıştığı,
- III. yargılama yetkisine sahip olduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3.

Osmanlı Devleti'nde verilen diyagramdaki durumların ortaya çıkmasında soru işareti ile belirtilen yere Avrupa'da yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Coğrafi Keşifler
- B) Rönesans Hareketleri
- C) Sanayi İnkılabı
- D) Fransız İhtilali
- E) Reform Hareketleri

4. Erzurum Kongresi toplanış amacıyla bölgesel aldığı kararlar yönü ile ulusal bir kongre olma özelliği göstermektedir.

Erzurum Kongresi'nde karar alınan aşağıdaki konulardan hangisinin ulusal nitelikte olduğu söylenemez?

- A) Manda ve himayenin reddedilmesi
- B) Millî sınırların belirlenmesi
- C) Padişah ve halifenin durumunun konuşulması
- D) Mebusan Meclisi'nin açılmasının istenmesi
- E) Doğudaki cemiyetlerin birleştirilmesi

Sosyal Bilimler

5. Tuğçe Öğretmen Atatürk'ün laiklik ilkesi hakkında "Laiklik din ve vicdan hürriyetidir. Devlet bu ilkeye göre bütün inançlara eşit davranmalıdır." ifadelerini kullandıktan sonra sınıftaki öğrencilerden Atatürk'ün laiklik ilkesi doğrultusunda yapılan inkılaplara birer örnek vermelerini istemiştir.

Buna göre Tuğçe Öğretmen'in aşağıdaki öğrencilerinden hangisinin verdiği örneğin laiklik ile örtüştüğü söylenemez?

- A) Nurçe: Halifeliğin kaldırılması
- B) Safiye: Medeni Kanun'un kabul edilmesi
- C) Ayfer: Kabotaj Yasası'nın çıkartılması
- D) Oğuz: Milletvekili yemin biçiminin değiştirilmesi
- E) Aytaç: Medreselerin kapatılması

6. Aşağıdaki haritada 4 Temmuz'da İstanbul'dan yola çıkan beş gözlemcinin gittiği şehirler verilmiştir.

Buna göre gözlemcilerin gittiği şehirlerde yaşanan durumlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

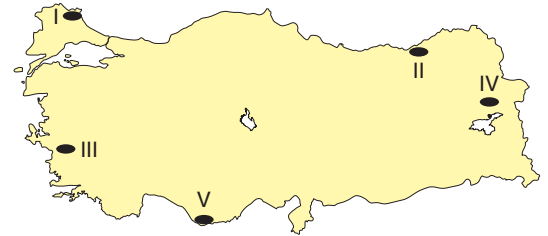
- A) Tokyo'ya giden gözlemci İstanbul'a göre yerel saatin daha ileri olduğunu görmüştür.
- B) Wellington'a giden gözlemci kış mevsiminin yaşandığını görmüştür.
- C) Buenos Aires'e giden gözlemci gece süresinin gündüz süresinden daha uzun olduğunu görmüştür.
- D) Los Angeles'a giden gözlemci Güneş'in İstanbul'a göre daha geç doğup-battığını görmüştür.
- E) Moskova'ya giden gözlemci gece süresinin İstanbul'a göre daha uzun olduğunu görmüştür.

7. I. Lozan Antlaşması'na ek olarak yapılan sözleşmeye göre 1 200 000 Ortodoks Hristiyan Rum'un Anadolu'dan Yunanistan'a, 500 000 Müslüman Türk'ün de Yunanistan'a göç etmesi
- II. 30 Ekim 1961 tarihinde Almanya'nın Bonn kentinde yapılan İş Gücü Alımı Antlaşması ile 2500 Türk'ün Almanya'ya göç etmesi
- III. 2011 yılında Suriye'de yaşanan iç savaş nedeniyle yaklaşık 4 milyon Suriyelinin Türkiye'ye göç etmesi
- IV. Tribolojinin Türk dehası olarak kabul edilen Prof. Dr. Ali ERDEMİR'in icat ettiği karbon kaplama teknolojisini geliştirmek için ABD'ye göç etmesi

Yukarıdakilerden hangileri zorunlu göçlere örnek verilebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

8.

Haritada numaralanmış yörelerin yer şekilleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı yöredeki dağların zirvesinde güncel buzullar bulunur.
- B) II numaralı yörede dağlar kıyı çizgisine paralel uzanır.
- C) III numaralı yörede horst özelliği taşıyan dağlar bulunur.
- D) IV numaralı yörede volkanik araziler yaygındır.
- E) V numaralı yörede karstik aşındırma ve biriktirme şekilleri yaygındır.

9. Yer şekilleri, iklim, bitki örtüsü gibi doğal özellikler ile beşerî ve ekonomik yönden benzerlik gösteren alanlara bölge denir. Bazı bölge sınıflandırmasında sınırlar kesin çizgiler ile belirginken bazılarının sınırları belirsizdir ve geçiş özelliği gösterir.

Buna göre;

- I. Akdeniz iklim kuşağı,
- II. Türkiye’de kalkınmadaki öncelikli iller,
- III. Euro kullanan ülkeler,
- IV. deprem riski yüksek alanlar

bölgelerinden hangilerinin sınırları belirgindir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

10. Doğal afetlerin oluşmasında etkili olan başlıca doğal unsurlar aşağıda verilmiştir.

- Jeolojik yapı
- Jeomorfolojik özellikler
- Litolojik yapı
- Klimatolojik özellikler

Bu unsurların tamamı aşağıda verilen doğal afetlerin hangisinde etkilidir?

- A) Çığ
- B) Kuraklık
- C) Deprem
- D) Heyelan
- E) Sel ve taşkın

11. Skolastik felsefe akıl ve inanç ile din arası ilişki olarak düşünülmüştür. Akıl dinin doğrularına uygulayarak inanç konularını olabildiğince kavranılır yapmaya çalışmış böylece inanca karşı akıl yönünden ileri sürülmüş olan itirazları karşılamak amacıyla hareket etmiştir. Akıl, inancı anlamak için vardır. İnanmak, bilme ediminden önce gelir. Skolastik felsefenin istediği, temellendirmek ve çürütmektir, yeniden bir şey bulmak değildir.

Bu parçaya göre skolastik felsefeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bilimsel çalışmalara önem verilmektedir.
- B) Bilim, kilisenin bakış açısıyla yapılmaktadır.
- C) Akıl inançtan öncelikli görülmektedir.
- D) Felsefe, dinin dogmalarını temellendirmek için kullanılmaktadır.
- E) İlk Çağ Yunan felsefesinden etkilenmemektedir.

12. Protagoras “Her şey bana nasıl görünürse benim için öyledir, sana nasıl görünüyorsa senin için de öyledir.” der. O, doğruluğun bize göre olduğunu “İnsan her şeyin ölçüsüdür.” diyerek ifade eder. Mesela bana göre şu anda üzerine yazı yazdığım kâğıt beyazdır, bu onun özünde nesnel veya doğal olarak öyle olduğundan değil, benim üzerimde öyle bir etki bıraktığından ve benim onu öyle algıladığımdandır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin vurgusu yapılmaktadır?

- A) Sezgisel bilginin
- B) Görelî bilginin
- C) Fenomenlerin bilgisinin
- D) Eleştirel bilginin
- E) Deneysel bilginin

Sosyal Bilimler

13. Demokritos'a göre ruh; en ince, en düzgün ve en hareketli atomlardan oluşur. Bu atomlar çokluk hâlinde birleşince duygu kazanır. Ruh atomları bütün vücuda yayılırlar da beyinde, kalpte ve karaciğerde daha yoğundur. Evrendeki değişimler atomların yapısal özelliklerine bağlı hareket etmeleri sonucunda oluşur.

Bu parçadaki bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Varlık, madde ve düşüncenin ürünüdür.
B) Varlığın özü idealar evrenidir.
C) Asıl varlık bizim bilincimizin ürünüdür.
D) Varlık maddeye dayanır.
E) Varlık diyalektiğe dayanan oluştur.

14. "Deneyimsiz kavramlar boş, kavramsız deneyler kördür." diyen Kant, bilginin deneyle başladığını ama onunla bitmediğini söyleyen kritizizm kuramının temsilcisidir. Ona göre deneyle gelen aposteriori bilgiler, aklın apriori kavram ve kategorileriyle işlenerek doğru hâline gelir. Yani akıl kalıpları; deneyin malzemesini sınıflar, düzenler ve yorumlar.

Buna göre Kant'ın felsefesinin kritizizm olarak adlandırılmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sezginin ve aklın kavrayamayacağı bilgileri kavradığını söylemesi
B) Hem rasyonalizmi hem de empirizmi eleştiriye tabi tutması
C) Rasyonalizmi empirizmden üstün tutması
D) Tek geçerli bilginin bilimsel bilgi olduğunu söylemesi
E) Bilgilerin doğuştan geldiğini söylemesi

15. Bilimi, bilim olmayandan ayırırken doğrulanabilirliğin ilke olamayacağını ileri sürer. Çünkü genellik taşıyan bilimsel önermeler bütün gerçekleri kapsayamaz. Bu soruna çözüm olarak "yanlışlanabilirlik" ilkesini geliştirmiştir. Bilimde amaç, doğru bilgilere ulaşmaktır. Ancak ulaşılan her bilginin doğruluğu da değişmez, mutlak değildir. Bir bilimsel araştırma sürecinin sonucunda bu doğru bilgiler, kanunlar yanlışlanabilir. Örneğin fizikte yıllarca geçerliliğini koruyan "ışığın dalgalar hâlinde yayılma teorisi" yanlışlanıp bunun yerini "tanecik kuramı" almıştır.

Bu parçada bilimin yanlışlanabilirlik ilkesini benimsemesi gerektiğini savunan düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) K. Popper
B) T. Kuhn
C) Wittgenstein
D) A. Comte
E) R. Carnap

16. I. Kişinin, herhangi bir başarıdan ve üstünlükten dolayı kendini öne çıkarmaması, kendini başının tek sebebi olarak görmemesidir.
II. Kişinin, herhangi bir işin güzellikle sonuçlanması için elinden geleni yaptıktan sonra gerisini Allah'a bırakması yani sonucu Allah'tan beklemesidir.
III. Allah'ın varlığına ve birliğine iman etmek demektir.

Bu tanımların ilgili olduğu kavramlar, aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

	I	II	III
A)	Hoşgörü	Tevhid	Tebliğ
B)	Tedbir	İhlas	İhsan
C)	Takva	Tevekkül	Teslis
D)	Tevazu	Tevekkül	Teslim
E)	Tevazu	Tevekkül	Tevhid

17. Hz. Muhammed (s.a.v.), arkadaşları ile otururken önlerinden bir cenaze geçer. Hz. Muhammed (s.a.v) hemen ayağa kalkar. Yanındakiler, geçen cenazenin Müslüman olmadığını, bir Yahudi'ye ait olduğunu söylerler. Buna karşılık Hz. Muhammed (s.a.v.) "Bu da bir insan değil mi?" der.

Bu parça, Hz. Muhammed'in aşağıda verilen özelliklerinden hangisine örnektir?

- A) İnsanlara değer vermesine
- B) Güvenilir bir insan olmasına
- C) Zamanını iyi değerlendirmesine
- D) Yahudi geleneklerine saygılı olmasına
- E) Verdiği sözde durmasına

18. "Herkes ancak kendi işlediği suçtan sorumludur. Baba oğlunun, oğul da babasının suçundan sorumlu tutulamaz." (Hadis-i şerif)

Peygamberimiz (s.a.v.), Veda Hutbesi'nde söylediği bu sözleri ile aşağıdakilerden hangisine işaret etmiştir?

- A) Emaneti korumak gerektiğine
- B) Neslin korunması gerektiğine
- C) Suçun bireyselliğine
- D) Hayat hakkına saygılı olmak gerektiğine
- E) Kardeşlik ruhuna

19. İslam dini, insanlar arasında merhamet, şefkat, sevgi ve barış duygularının ortaya çıkmasını sağlar. Yoksula, yetime, düşküne yardımcı olmayı emreder. Kin, nefret ve intikam gibi her türlü kötülüğün ve kötü düşüncelerin ortadan kalkmasını, insanların kardeşçe ve huzur ortamı içinde yaşamasını öğütler.

Bu parçada verilenlere göre İslam dini için,

- I. Aşırılıklardan uzak, denge dinidir.
- II. İnsanları iyi ve faydalı işler yapmaya yöneltir.
- III. Getirdiği esaslar sadece bu dünya hayatı için geçerlidir.

özelliklerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

20. "Mümin erkeklere söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. Bu davranış onlar için daha nezihtir. Şüphe yok ki Allah onların yaptıklarından hakkıyla haberdardır. Mümin kadınlara da söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. ..." (Nur suresi, 30-31. ayetler.)

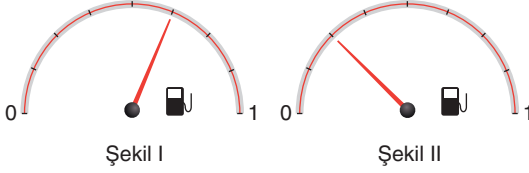
Bu ayetlerde Yüce Allah, Müslümanlara aşağıdakilerden hangisini emretmiştir?

- A) İffetli olmayı
- B) Adaletli olmayı
- C) Ailesine iyi davranmayı
- D) Sabırlı olmayı
- E) Güvenilir olmayı

TEMEL MATEMATİK TESTİ

1. Bu testte 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Temel Matematik Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1.

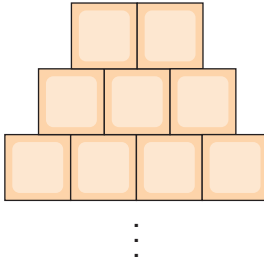

Ankara'dan hareket edip İstanbul'a giden bir aracın deposundaki yakıt miktarı Şekil I'de, bu aracın İstanbul'a vardığı anda deposunda kalan yakıt miktarı Şekil II'de gösterilmiştir.

İstanbul ile Ankara arası 450 km olduğuna göre, bu araç yakıt deposu tamamen dolu iken en çok kaç km yol alabilir?

- A) 1200 B) 1250 C) 1300
D) 1350 E) 1500

2. Yağız, oyun küplerini en alttan başlayarak her sıraya bir altındakinden 1 eksik olacak şekilde diziyor.

Yağız bu işlemin sonunda 54 küp kullandığına göre, bu yapı kaç sıradan oluşmaktadır?

- A) 8 B) 9 C) 10 D) 11 E) 12

3.

Aşağıdaki kutuların içine 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9 ve 12 sayıları her kutuya farklı bir sayı gelecek şekilde yerleştirilecektir. Bu yerleştirme sonucunda aşağıdaki eşitliklerin tamamı sağlanmaktadır.

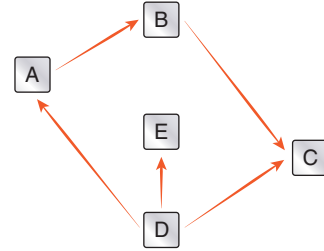
$$\begin{aligned} \boxed{} \cdot \boxed{} &= 18 \\ \boxed{} - \boxed{} &= 7 \\ \boxed{} \div \boxed{} &= 4 \\ \boxed{} + \boxed{} &= x \end{aligned}$$

Buna göre, x değeri aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 10 B) 12 C) 15 D) 17 E) 18

4.

1, 2, 3, 4 ve 5 rakamlarından her biri A, B, C, D ve E kutularına, her kutuda farklı bir rakam olacak şekilde yerleştirilecektir. Bu yerleştirmede okun gösterdiği rakam diğer rakamdan daha büyük olmalıdır.

Buna göre, E kutusuna yazılabilecek en küçük rakam kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

5. Bir kavanozun içerisinde 160 000 bakteri bulunmaktadır. Her saatin sonunda bakterinin kavanozda bulunan kısmının $\frac{3}{4}$ 'ünün yok olduğu gözlemlenmiştir.

Buna göre, 4 saatin sonunda kavanozun içinde kaç tane bakteri kalır?

- A) 125 B) 250 C) 375
D) 625 E) 3025

6. $\bigcirc X$: X'ten küçük en büyük tam sayı

$\square X$: X'ten büyük en küçük tam sayı

olacak şekilde gerçek sayılar kümesinde iki işlem tanımlanıyor.

Buna göre,

$$\bigcirc \sqrt{17} - \square \sqrt{123}$$

işleminin sonucu kaçtır?

- A) -12 B) -11 C) -10 D) -9 E) -8

7. Aşağıda verilen 4x4'lük karenin içindeki her birim karenin içerisine "+" ya da "x" sembollerinden biri yerleştirilecektir. Her satırın sağında yazılı olan sayı o satıra kaç tane "+" sembolü, her sütunun altına yazılı olan sayı o sütuna kaç tane "x" sembolü koyulacağını göstermektedir.

				3
				1
				3
				2
0	1	2	a	

Buna göre, a değeri kaçtır?

- A) 0 B) 1 C) 2 D) 3 E) 4

8. Bir okulun 10. sınıflarındaki dört şubesinde bulunan öğrenci sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Şube Adı	Öğrenci Sayısı
10A	27
10B	25
10C	33
10D	35

Okul idaresi sınıflardaki öğrenci yoğunluğunu azaltmak için E şubesini açmaya karar vermiştir.

Her şubedeki öğrenci sayıları eşit olacağına göre, D şubesinden kaç öğrenci E şubesine aktarılmalıdır?

- A) 11 B) 9 C) 7 D) 5 E) 3

Temel Matematik

9. Bir öğrenci grubunun yaşlarının ortalaması 17'dir. Bu öğrenci grubundakilerin yaşları, ortalamanın en az 1 eksiği, en çok 3 fazlasıdır.

Bu öğrenci grubundaki öğrencilerden birinin yaşı x olduğuna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) $|x - 20| \leq 4$ B) $|x - 17| \leq 4$
 C) $|x - 4| = 20$ D) $|x - 18| \leq 2$
 E) $|x - 18| \geq 2$

10. a , b ve c birer tam sayı olmak üzere,

$$a + 3b + 2c = 17$$

eşitliği sağlanmaktadır.

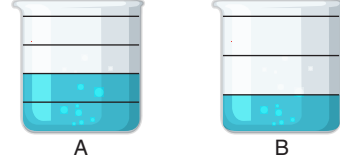
Buna göre,

- I. a tek ise b çifttir.
 II. a çift ise c tektir.
 III. b tek ise a çifttir.

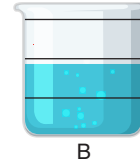
yargılarından hangileri her zaman doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
 D) I ve III E) II ve III

11. Dört eşit parçaya ayrılmış olan A kabı ile üç eşit parçaya ayrılmış olan B kabı aşağıda gösterilmiştir.

A kabındaki suyun tamamı B kabına boşaltılınca B kabının son durumu aşağıdaki gibi oluyor.

Buna göre, A kabının hacminin B kabına oranı aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) $\frac{13}{18}$ B) $\frac{5}{9}$ C) $\frac{1}{2}$
 D) $\frac{11}{18}$ E) $\frac{10}{27}$

12. Bir doğal sayının karesi olan sayılara tam kare doğal sayılar denir.

Buna göre, üç basamaklı kaç tane tam kare doğal sayısı vardır?

- A) 22 B) 23 C) 24 D) 25 E) 26